לימא הסבר ממנפת אינה חוזרת ויולדת

בתוך שנתה אם תימצי לומר מטנפת חוזרת

ויולדת בתוך שנתה יולדת ודאי אינה חוזרת

ויולדת בתוך שנתה: אמר רבי שמעוז אני

ראיתי גדייה כו': מאי איכא בין תנא קמא לרבי

שמעון 🗗 איכא בינייהו דזעירי תנא קמא אית

ליה דועירי ור' שמעון לית ליה דועירי ואיבעית

אימא דכולי עלמא אית להו דזעירי והכא

ביולדת למקומעין קא מיפלגי פ לתנא קמא

אינה יולדת למקומעין לרבי שמעון יולדת ואיבעית אימא דכולי עלמא אינה יולדת

למקומעין והכא במקצת היום ככולו קמיפלגי

לתנא קמא לא אמרינן מקצת היום ככולו

לרבי שמעון אמרי' ים מקצת היום ככולו ואב"א

דכ"ע אמרינן מקצת היום ככולו והכא

במחוםר זמן נכנם לדיר להתעשר קמיפלגי מ

והתניא

או דועירי דאמר זעירי אין

ころ.

טינוף פחות משלשי׳ יום תנא: כ) מיפלגי תנא קמא סבר אינה יולדת למקוטעין שמעון סבר אמרינן: גן קמיפלגי ת״ק סבר אינו נכנס לדיר להתעש׳ ור״ש סבר נכנס לדיר להתעשר טבר נכנס לדיר להועשר והתניא: דן בריש שמעתא הס"ד: דן יהבת להו ל': ו] תיבות והתניא בניחותא נמחק: זן גדייה וכו׳ דוקא נקט גדייה לאשמעינן דאפי׳ מהרה להתעבר בכל יכולת בנותיה להתעשר דאין היא ובנותיה יולדות תוך שנתה עד יום א' בשנה שנייה סגי בלא שלש נקט שלש מטנפת בכולהו כדלקמן מטנפה אינה חוזרת ויולדת בתון שנתה ונ"ש זו שילדה שנתה וכ"ש זו שילדה ולדות גמורים. בתוך שנתה לאו דוקא דהא לאו בתוך שנתה ממש היא שאלמלא כן אף היא תצטרף אלא בתוך שנתה יום שאחר בתוך שנתה יום שאחר שנתה וכר׳ ישמעאל ועדיפא . כיון דאינה נכנסת עמהם . לוקמא כגון שנולדה היא . בניסן וילדה באלול דאפשר לה לחזור ולילד עם בנותיה לה לחוור ולילד עם בנותיה קודם אלול הבא וליתני וכל בנותיה ילדו תרתי תרתי לאו פרכא היא מדנקט ת״ק , גדייה ולא נקיט עז לאפוקי ייי. להוליד בשנה אחת שתהא הזקנה נכנסת עמהן לדיר הילכד בכל כמה דמצי הייכן בכל כמה המצי לקרובי בהו מקרבינן: מאי בינייהו כלומר פלוגתייהו הוו במאי: דועירי כיון דלא קבלה זכר כל ל' שאחר הטינוף או אחר לידה כ"ש הטינוף או אחד לידה כ"ש דבתה אינה מקבלת זכר עד מלאת לה ל' יום ואי עיבורה ל' יום שלימים הרי ששה וכן לבנותיה הרי י״ב חדש שלימים ויולדת למחר: לית ליה דזעירי וכן הבת מתעברת תוך חדשה מקצת היום של גמר חודש הטינוף. ה"ג ואי בעית אימא דכ"ע מקצת היום ככולו והכא , במחוסר זמז וכו' ת"ק דלא תנא תוך סבר אע"ג דאפשר להן להוליד תוך שנתן דביום אחרון של שנה נולדה מ"מ מחוסרים זמן הן עד ז" מים ור"ש סבר מחוסר זמן . מתעשרי והתניא בניחותא יכו׳ כז נמצא בכל הספרים כ"י שבידי וזה הנוסח של התוס' בפירוש רש"י ז"ל: תו כולן נכנסות לדיר להתעשר בנותיה ובנותיהז יחד: ען למעשר בהמה ואין יחד: ען למעשר בהמה ואין כו' שנולדו קודם אלול עם אותן שנולדו לאחר אלול: ין להיות בני שנה אחת: אלול שעשרה תוך שנתה 🗗 יים ארול שעשור זון שחוד והיא נכנסת עמהן דתוך שנתה ילדו היא ובנותיה הס"ד ומה"ד ולמה לי למתני ג' כלל בלידת הבנות הס״ד מתיבת ולמה עד סוף . העמוד מוקף בחצי לבנה כי אינו מפי׳ רש״י: יכן דזעירי. בתחלת חדש שביעי ולת״ק . ילא נקט לישנא דתוך אית יה דזטירי דחו לא מכרלה זכר עד ראש חדש שמיני זכר עד ראש חדש שמיני וימי עיבורן ה' חדשים מלאים אשתכח דלא ילדו צד יום אחד בשנה שניה ומשכחת לה דאפ״ה נכנסות

בשנה שניה שלהן עדיין ר"ח אב הוא ור"ש דנקט

קיימא הא ועוד דמשום היא גופה שאם נתיר לשוחטו לאוכלו כשהוא בריא יסט יכול לשוחטו כשהוא חולה וקרוב לפיהוק של מיתה דהשתא איכא ריעותא ואין לדקדק דר׳ שמעון בן גמליאל לא חייש למיעוט מהא ה הלכתא: איכא בינייהו הא דועירי. וקמיירי כגון שטינפו הבנות דחיישי למיעוט רבי עקיבא ור' טרפון בפ' קמא דמכות (דף ז. ושם

ד"ה דילות) שמת במהום חיים הוה נהב ורבי שמעון בן גמליאל קאמר אף הן מרבים שופכי דמים בישראל דדילמא התם הוא דלא חייש משום יחדחשבינן כלא איפשר שאם כן לא ייהרג אדם לעולם ואפילו ר' מאיר מודה כדקאמר בפ"ק דחולין (ד' יה:) והא דבעי למימר לרבי עקיבא דחלב פוטר ולא חייש למיעוט הוה מני לאקשויי מההיא דמכות דחיים שמא במקום סייף נקב הוה שו ורשב"ג קאמר דלא חייש אלא דלא רצה להאריך ועוד אין נראה לרבינו תם לפרש כלל טעמייהו משום דחיישי לחיטונות דבהדית חשיב שו לא אפשר בפ"ק דחולין (דף יא: ושם) אלא אמרי רבנן דכשהיו שואלים לעדים ראיתם אם במקום סייף נקב הוה והם אומרים אין אנו יודעים בטלה עדותם אע"פ שאם לא היו שואלין היה נהרג מידי דהוה זה אומר

בסייף הרגו וזה אומר בארירן הרגו דאין זה נכון אע"ג דאי לא שיילינן להו הוה נהרג ולא חיישינן דדילמא אי שיילינן מינייהו הוי מכחשי אהדדי ומיהו אין זה קושיא לחושבו כלא איפשר דאיפשר כגון שנתגלה קרום של מוח וראוהו עדיין שלם ובחולין דחשבינן ליה לא איפשר לפי שדוחק להעמיד בו הפסוק ומאן דפטר סבר שבקיה לקרא דדחיק ומוקים אנפשיה: ד**ימא** קסבר ממנפת אינה חוזרת ויודת תוך שנתה. וכל שכן זו שילדה וולדות גמורים ובתוך שנתה לאו דוקא אלא גם אחר שנתה מעט דהא לאו באותה שנה נולדה הגדייה שאם כן תתעשר עם בנותיה ותנא קמא לא חשיב לה אלא כלומר בת שנתה יום שאחר שנתה ופירש בקונטרם דהוי כר׳ ישמעאל ועדיפא מרבי ישמעאל והדין עמו יו דהא לרבי ישמעאל חוזרת ויולדת ביום ראשון של שנה שנייה דהא אית ליה מכאן ואילך ספק ייו והקשה בקונטרס כיון דאינה נכנסת עמהן לוקמה כגון שנולדה היא בניסן וילדה לה באלול דאפשר לה לחזור לילד עם בנותיה קודם אלול הבא ולא דק בלישניה דהא בסמוך אמרינן דתנא קמא אית ליה דועירי והוא הדין שאין בהמה מתעברת אחר שנולדה בפחות משלשים יום א"כ לריך שלשים יום לבד מה" מדשי העיבור והוה ליה למימר שנולדה ישה בכ"ה באדר:

תנא קמא אית ליה דועירי. גם כאן פי׳ בקונטרם דימי עיבורה ה׳ חדשים שלמים משמע שרונה לומר של שלשים יום כמו שפירשנו לעיל ואי אפשר לומר כן כלל ולמאי דמוקי פלוגתייהו במקנת היום ככולו דלריך 0 למנות הכל מאחד באלול של שנה זו לאחד באלול של שנה הבאה לשנת הלבנה דאחד באלול ראש השנה למעשר בהמה ולא משכחת לה בשום ענין אלא אם כן היו חדשי העיבור כפי חדשי הלבנה והשתא לתנא קמא לא אמרינן מקצח היום ככולו וכשנולדה באחד באלול לא כאן קבלה זכר עד מלאת שלשים יום שנולדה דכיון דאמר זעירי אין טינוף פחות מל' יום כל שכן מ בתה והשתא שלמי אינהו ל' יום ביום ב' של תשרי דבעינן ל' יום מעת לעת כיון דאין מקלת היום ככולו ואלול חסר הוא ובו ביום אפשר כם להתעבר וה׳ חדשים של עיבור שלמי יום שני של אדר ובו ביום ילדה חשוב שלשים יום מעת לעת לבנותיה קודם שיקבלו זכר ויכלו ביום שלישי של ניסן ובו ביום נתעברו ונמלא שכלו ה' חדשי עיבורן ביום שלישי של אלול ובו ביום ילדו ורבי שמעון סבר דאמרי׳ מקלת היום ככולו וכלים שלשים יום ביום אחד של תשרי ובו ביום נתעברה ונמצא שכלו ה׳ חדשי העיבור ביום אחרון של שבט דמהלת היום ככולו ובו ביום ילדה חשוב שלשים יום לבנות ויכלו ביום אחרון של אדר שהוא חסר ובו ביום נתעברו ונמצא שכלים בכ"ט באב ה' חדשי העיבור ואין לחמוה על שפירש דחדשי העיבור של בהמה דקה לפי חדשי הלבנה דה"נ אשכחן

בירושלמי בפרק קמא דנדה דחמורה אע״פ שאינה יולדת למקוטעין פעמים שי״ב 🖾 חדשי עיבורן לפי שנת החמה פעמים לפי שנת הלבנה דקאמר התם ר׳ חייא בר אשי הוה יחיב קמיה דרב חמחיה מבעית א"ל מה כן א"ל חמרתי ^{דוט}בעיא מילא דאנא בעי (מרבענא) שלא חלטנן א"ל אימתי עלה עליה זכר א"ל ביום פלן וחשיב א"ל בעיא היא עד כדון ותני כן ^{נהום)} שפיחת אינה פוחתת מימות הלבנה המוספת אינה מוספת על ימות החמה ואח"כ אמר שם כח וכל מילתיה דרבי יהושע פליג דאמר רבי יהושע בן לוי בקרות ששל בית כח רבי ממנה שוורים

לימה קסבר מטנפת כו' בחוך שנחה. כלומר בתוך שנתה לטינופה. אבל האי בתוך שנתה דלעיל גבי פלוגתא דרבי ישמעאל ורבי יהושע לא הוי אלא בתוך שנתה ללידה שהיא עלמה נולדה כדפרישית בריש

> ביום אחרון של ששה חדשים ללידתו ולה ביום מחלת חדש שביעי דהשתה כי יהבת ש(א) ליט דטינוף וה׳ חדשים דעיבור נמצא דילדו ביום אחרון של שנתן ונכנסות הן ובנותן לדיר להתעשר דבשנה אחת נולדו: ורבי שמעון לים ליה דועירי. ולהכי האמר שעישרה בתוך שנתה כלומר (כ) יום או יומים או עשרה ימים בתוך שנה שנולדו שלא עיכבו לילד עד יום אחרון של שנתן אע"פ שטינפו לסוף ששה: פי׳ אחר אני ראיתי גדייה שעישרה בתוך שנתה. כלומר בתוך אותה שנה שהיא עלמה נולדה. כילד דלאחר שהיה לה חדש נתעברה וילדה לפוף ה' חדשים שלשה הבנות וחזרו הבנות ונתעברו לסוף חדשן וילדו לסוף ה' חדשים הרי שנה. לימא קסבר מטנפת וכו' בתוך שנתה כלומר בתוך השנה שהיא עלמה נולדה דמה

שילדה לסוף ששה הוי כטינוף ולהכי אינה יולדת עוד עד חדש או עד חדשיים בשנה שניה. ות"ק מיירי כגון שעישרה בתוך שנתה שנולדה כר' שמעון ולקמן מפרש במאי פליגי והאי במוך שנתה מפרשים כההוא דלעיל גבי פלוגתא דרבי ישמעאל ורבי יהושע דאמרינן בריש הלכתא וכ.ז במטנפת וכו׳ קמיפלגי: ס"ק אים ליה דועירי. אין לך טינוף גדול מלידה ולהכי לא מציא היא למיהדר וליילודי בתוך שנתה עד לאחר יום או יומים ורבי שמעון דלא נחית להכי סבר דמשכחת לה דהדרא וילדה בתוך שנתה דלית ליה הא דזעירי והשתא מלינן למימר דת"ק סבר דאפילו יולדת חוזרת ויולדת בתוך שנתה דהאי בתוך מפרשים לעיל בריש פירקין דלאו תוך ממש (ני דוקא אלא בסוף יום או יומים. לשון זה אינו עיקר דאיכא פירכא למאן דדייק ביה דבנות היכי משכחת להו דילדו בתוך שנתו כגון שעיברו ביום שלשים ללידתן וילדו לחחר ה׳ חדשים ביום חחרון אי הכי נמי משכחת לה דתיהדר די ותלד בתוך שנתה: ח והסניא. בניחותא: זו סי גדייה שלש בנות. בכרם אחד וכל בנותיה ילדו שלש שלש. להכי נקט שלש לשון נקבה דאי הוו זכרים לא הוו מתעשרי דאיכא ג' בכורות ותו לא פיישי עשר: כולן יו נכנסים לדיר להתעשר. יחד דכולן יכולין להיות נולדין מאלול לאלול השלש בנות וחשע בנותיהן דאי לא הוו נולדים בשנה אחת לא הוו מיעשרי אהדדי דבאחד באלול ראש השנה למעשרי ש ואין מצטרפין אותן שנולדו לאחר אלול כדמפרש בפרק מעשר בהמה (לקמן דף מ:) והנך (ד) יכולין להיות ין בנותי שלה בשנה אחת כגון שנולדו הבנות באחד באלול ונתעברו לסוף ששה חדשים וילדו קודם אלול יא ולמה לי למיתנא שלש בנות דילדו חיכולהו הג' בנות כו': לימה קסבר מטנפת הינה חוזרת ויולדם בסוך שנסה. משעת טינוף עד סוף שנה והאי נמי אינה יכולה לילד הואיל וילדה שלש בנות בתחלת השנה. ולהכי נקט מטנפת (ס) דסד"א דמטנפת נמי שוהא לילד כיולדת ובעי למיפשט נמי מינה סתמא אי כתנא קמא אי כר' יהושע דפליג לעיל במטנפת: ומשני אפילו אם סימלי לומר מטנפת חוזרת ויולדת. (ו) שילדה ודאי אינה חוזרת דברי הכל היא: איכא בינייהו דועירי. ים וכגון שטינפו הבנות לסוף ששה ללידתן בתחלת חדש שביעי תנא קמא דלא נקט לישנה דתוך הית ליה דועירי דתו לה מקבלי זכר עד רחש חדש שמיני וימי עיבורן ה׳ חדשים שלימין אישתכח דלא ילדו עד יום אחד בשנה שניה ומשכחת לה אפילו הכי נכנסות יחד לדיר אימהות ובנות חוץ מן הזקינה כגון שהיתה שנה מעוברת דיום אחד בשנה שנייה שלהן עדיין ראש חדש אב ורבי שמעון דנקט חוך שנתן ביום אחרון של שנה נולדו () ומחוסרי זמן הן עד שבעת ימים ור' שמעון סבר מחוסר זמן הן עד דמתעשרי: והתניח

 לניל כ.], ג' (פסחים ד.
 וש"כן, ג' להו ל' ל"ק, ד' איהי
 וחלד בחוך שנחה הס"ד ואח"כ
 מה"ד לישנה אחרינא גדייה שילדה שלש כו' והשאר נמחק ל"ק, כ) שייך לעיל דף כ:, 1) ור"הב.ן, 1) נולדים עם בנות ו) [ר״הב.], ז) נולדים עם בנות ל״ק, א) כולהו בנות ל״ק, ע) ינוא ל״ק, י) נהרג אדם ע) ינוא ל״ק, י) נהרג אדם מעולם ל״ק, י) בכ״ח רש״א, ל) למנוא ל״ק, י) יולדת והשחא ל״ק, נ) מעברתאוהיא בעיא מילד ואנא בעי ל״ק, ואנא בעי נ״ק, בעיח מינד וחנה בעי נ"ק, ם) הפוחתת אינה פוחתת וכר' והמוספת 2"ק, ע) של אנטונינוס היתה עוברה והרביעי של בית 2"ק,

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה איכה וכו' כי יהבת להו שלשים דטינוף: (2) ד"ה וכ' שמעון וכו' כלומר עדיין היה יום או יומים: (ג) ד"ה מ"ק אית יומים: (ג) ד"ה מיק אים, אים וכר ממש הוא דוקא לים וכר ממש הוא דוקא וכיר לשון וכיר אלשון וכי א הכת בדיה נמי משכחת וכר וכר שמה גדייה שילה שלש מיה גדייה שילדה שלש המיק בנימותא בנימותא בנימותא בנימותא מיתה בילים בנימותא בנימותא מתחבר בילים בנימותא מתחבר שלש בילים בנימותא מתחבר שלש בילים בנימותא מתחבר בילים בי וכני והגך בנות שלה יכולין להיות נולדין צטנה אחת כגון וכו': (5) ד"ה לימא כו' דס"ד למטנפת: (ו) ד"ה ומשני וכוי כשילדה ודמי מעני וכוי כשילדה ודמי מינה מוזכת ויולדת דכני: (1) ד"ה מיכא וכוי נולדו הק"ד ואח"כ מ"ה מחוסרי:

רבינו גרשום

הבנות והאימהות: לימא מדלא תנא הכי ותיהדר איהי אלא וכל בנותיה ילדו שלש ש"מ קסבר מטנפת אינה וכו' האם ודאי טינפה לסוף ו'חדשים שילדה ל' יום ולא יכלה לילד בתוך שנתה אלא . בשנה שניה וברייתא משמע רמיירי בתוך שנתן: אם חמצא לומר ממוחח חוזרח תמצא לומר מטנפת חוזרת. כלומר דלא מיטנפה כל ל' שלימים יולדת ודאי בתחלת שנה אינה חוזרת ויולדת בתוך שנתה הילכך צריך שיאמר וכל בנות ילדו ג': מאי איכא בין תנא קמא לר' שמעון. שניהן שוין שאין . הזקנה מתעשרת עמהן : תנא . קמא אית ליה דזעירי והני . ג' בנות טינפו בתחילת חדש גיבנות סינפו בנותיקודות שביעי ללידתן וטינפו לי יום שלימין ולא מצי ילדי בתוך שנתן אלא בתחלת שנה שניה הילכך לא אמר תנא . קמא בתוד שנה : ור' שמעוז. קמא בתוך שנה; ודי שמעון.
דאמר בתוך שנתן ודאי לית
ליה דועירי אלא טינפו פחות
מל ידלדו בתוך שנתן ולתנא
קמא אינה יולדת למקוטעיי
להכי לא אמר בתוך שנה:
ואית דמפרש ר' שמעון
וואית דמפרש ר' שמעון ואית דמפרש ר' שמעון דאמר אני ראיתי גדייה (בשעושה) [שעישרה] בתוך שנתה קסבר דהגדייה והבנות בנות שנה אחת הן והבנות בנות שנה אחת הן
ונכנסות עמהן להתעשר
כגון שנולדה גדייה בר״ח
אלול ולסוף ל׳ יום נתעברה
ולסוף שבט ילדה ג׳ בנות
ולסוף ל׳ יום בר״ח ניסן . נתעברו אותן ג׳ בנות ולסוף נתעברו אותן ג' בנות ולסוף אב ילדו כל אחת ב' בנות הוו לה שיתא וג' אמהות והזקנה הרי '' כולן בנות שנה אחת ומתעשרין בנות שנחן: ולא מיסתבר הכי . חדא דקשיא מאז דאמר מאי חדא דקשיא מאן דאמר מאי איכא בין תנא קמא לר׳ שמעון דהא קא חזינין דר׳ שמעון בעי זקנה בהדייהו ותנא קמא לא בעי. ועוד קשיא לי שמעתא דלעיל

קשיא לי שמעתא דלעיל
סברי דר' יהושעי, כולי עלמא אמרינן מקצת היום ככולו. ודאי יולדות בתוך שנתן: ובמחוסר זמן פחות מח' תוך שנתה ממש לית ליה דועירי עכ"ל וצריך פי׳ לפירושו ונראה דמשו"ה נקט לסוף ו' ללידתן דבציר מהכי אנץ יכולות לטוף הזיקניה המש אינן יכולות לטוף הזיקניה המש אינן במחוסר זמן פחות מח' תוך שנתה ממש הרי צריכה שתהא בת שלשים קודם שהתעבר אבל לריש דלית ליה דועיר ומקצת היום ככולו ומשכחת שפיר שהבנות ובנות הבנות יתעשרו תוך השנה ממש ואפילו תהיה פשוטה אבל אין רצה לומר שעשרה עמהן הגדייה אלא היש שעשרה שיצא ממנה מתעשירן תוך שנה שמשה להכי לא משכחת לה לפי שיטת הקונטרט ופי׳ החוטי בילה לא אומר כרי אלא אומר ר"ת דכשהיי: יון עמו דלר׳ ישמעאל תיבת דהא ל"ש: יפן ספן ואפילו ביום ראשון של שנה שניה: ימן ככ"ח באדר: כן שפי׳ נמי לעיל: לא מקברה בעיא מעברתא שלא: כפן מהותת אינה: כון תיבת וכל נמחק: כן הפותת אינה: כון חדשי העיבור שלמי ביום שני של אדר: עם חדש עיבורה לפי: כון חמרתי מעברא והיא בעיא מעברתא שלא: כפן כן הפותת אינה: כון תיבת וכל נמחק: כון בית הביע של בית רבי: